

Ieskats ES un Japānas Ekonomisko partnerattiecību nolīgumā

Sadarbība regulējuma jomā un netarifu pasākumi

Kas ir sadarbība regulējuma jomā

Sadarbība regulējuma jomā nozīmē, ka regulējošo iestāžu pārstāvji no divām dažādām valstīm vai reģioniem sanāk kopā, lai:

- dalītos pieredzē un informācijā,
- noteiktu savstarpējo interešu jomas sadarbībā,
- ciešāk sadarbotos starptautisko standartu izstrādē,
- apspriestu, kā rīkoties jautājumos, kuros abu pušu regulējumi atšķiras vai ir nesaderīgi.

Kas ir netarifa pasākumi (NTP)

Netarifa pasākumi, tostarp regulatīvie šķēršļi, ir šķēršļi, kas nav muitas tarifi un kas kavē uzņēmumus eksportēt uz ārvalstīm. Tie ietver, piemēram, šādus pasākumus:

- atšķirīgus vai nevajadzīgi sarežģītus tehniskos standartus,
- procedūras ražojumu apstiprināšanai,
- noteikumu atbilstības pārbaudes.

Kāpēc ES un Japānas Ekonomisko partnerattiecību nolīgumā ietverta sadarbība regulējuma jomā un NTP

NTP dažkārt var būt apzināti šķēršļi importam. Taču vairumā gadījumu tie ir likumīgi valdības ieviesti pasākumi. Jautājums ir par to, vai šos pasākumus var vienkāršot, vai dažādas pieejas var harmonizēt.

Dažos gadījumos ES un Japānas pieeja preču un pakalpojumu regulēšanā atšķiras.

Pirms ES sāka sarunas ar Japānu par nolīgumu, tā veica sabiedrisko apspriešanu. Lielākā daļa apspriešanas dalībnieku – jo īpaši no pārtikas, autobūves, farmācijas un medicīnisko ierīču nozares – uzsvēra, ka pašreizējie Japānas regulatīvie šķēršļi ierobežo to iespējas.

Tirdzniecību ierobežo arī atšķirīgi standarti un tehniskās prasības, kā arī citi regulatīvie un administratīvie jautājumi gan attiecībā uz robežām, gan plašākā nozīmē. Šādas atšķirības rada izmaksas gan uzņēmumiem, kuriem jāievēro atšķirīgie noteikumi, gan publiskā sektora iestādēm, kurām šie noteikumi jāpiemēro.

Respondenti arī norādīja, ka Japānas iestādes nereti noteikumus interpretē neprognozējami, radot papildu nenoteiktību.

Ko ES plāno panākt ar ES un Japānas nolīgumu

Japāna ir piekritusi:

- izskatīt sarakstu, kurā iekļauti netarifu pasākumi, kas ES uzņēmumiem apgrūtina eksportu,
- atrast iespēju tos vienkāršot un
- pieņemt vairāk starptautisku standartu, jo īpaši tos, kurus izmanto arī ES.

ES arī ierosināja izveidot ar Japānu kopīgu komiteju sadarbībai regulējuma jomā.

Tā nav neatkarīga. Tas ir forums, kurā ES un Japāna apmainās ar viedokļiem, kā noteikumus padarīt

- efektīvākus,
- vienkāršākus,
- lētākus uzņēmumiem izpildē un regulējošām iestādēm piemērošanā.

1. NTP novēršana

ES iesniedza Japānai divus NTP sarakstus, un Japāna izskatīja ļoti lielu daļu no tiem. Izrādījās, ka pa šo laiku daži ES izvirzītie jautājumi jau ir atrisināti.

Attiecībā uz 75 % pirmā saraksta pasākumu Japāna ir īstenojusi regulatīvos risinājumus.

Abas puses atrisinājušas gandrīz 50 % no sarakstos iekļautajiem jautājumiem visās nozarēs, tostarp atrisināta lielākā daļa jautājumu automašīnu, zāļu un medicīnisko ierīču nozarē.

2. Virzība uz starptautisko standartu izmantošanu

Regulējošo iestāžu diskusijās par NTP sarakstu Japāna mainīja savu politiku attiecībā uz starptautiskajiem standartiem, vēršot to uz standartu plašāku izmantošanu, jo īpaši to standartu, kurus piemēro arī ES.

Automašīnas

ES standarti automašīnām un automašīnu detaļām, kā arī citiem transportlīdzekļiem, ļoti cieši balstās uz starptautiskajiem standartiem, ko noteikusi ANO struktūra (ANO-EEK). ANO-EEK locekle ir arī Japāna, taču līdz šim tā šos standartus ir izmantojusi tikai daļēji.

Tagad Japāna ir piekritusi pilnībā saskaņot savus standartus ar tiem, ko noteikusi ANO-EEK, kā to dara ES.

Lai nodrošinātu to, ka Japāna izpilda savas saistības, tiks ieviestas stingras procedūras.

Zāles

Japāna ir piekritusi:

- atsaukties uz Starptautisko padomi tehnisko prasību saskaņošanai cilvēkiem paredzētajām zālēm (*ICH*) kā uz iestādi, kas nosaka starptautiskos standartus, un,
- izstrādājot savus tiesību aktus, izmantot *ICH* norādes.

Tekstilizstrādājumi

Attiecībā uz apģērba kopšanas marķējumu, Japāna ir veikusi reformas savā sistēmā un pielāgojusi to ES nozarē izmantotajiem *ISO* standartiem. ES jau sen bija paudusi šādu lūgumu.

Citas nozares

Japāna tuvina savus standartus tiem starptautiskajiem standartiem, ko ES izmanto vairākās citās nozarēs.

Nākotne

ES un Japānas nolīgumā ir nepieciešams nodrošināt, ka nākotnē nerodas nevajadzīgas regulatīvās atšķirības.

Viena iespēja risināt šos jautājumus ir panākt, ka abu pušu regulējošās iestādes regulāri

sadarbojas, lai apmainītos ar idejām un pieredzi un noteiktu jomas, kurās tās var sadarboties nākotnē.

Regulatīvajās izvēlēs vienmēr var pastāvēt atšķirības, bet tām nevajadzētu rasties dialoga trūkuma dēļ.

Turklāt ES un Japānas regulējošās iestādes saskaras ar līdzīgām problēmām; dialogs un sadarbība abām pusēm ļauj izstrādāt efektīvākus regulējumus.

3. Vienotas regulējošās iestādes izveide

Nolīgumā iekļauta atsevišķa nodaļa par labu regulatīvo praksi un sadarbību regulējuma jomā. Tajā ES ierosina izveidot komiteju sadarbībai regulējuma jomā (RCC), kuru veido abu pušu valdību un regulējošo iestāžu pārstāvji.

Komiteja sadarbībai regulējuma jomā varēs:

- dot iespēju regulējošām iestādēm apmainīties ar labāko praksi attiecībā uz

regulējuma izstrādi, pieredzi un informāciju,

- palīdzēt regulējošām iestādēm noteikt sadarbības jomas,
- stiprināt sadarbību starptautisko standartu jomā.

Komiteja sadarbībai regulējuma jomā nevarēs:

- mainīt spēkā esošos noteikumus,
- izstrādāt jaunus tiesību aktus,
- iegūt lēmumu pieņemšanas pilnvaras,
- ierobežot ES dalībvalstu vai ES līmeņa regulējošo iestāžu lēmumu pieņemšanu.

Sadarbība regulējuma jomā būs pilnīgi brīvprātīga. Tā neietekmēs ne ES, ne Japānas tiesības noteikt pašām savus aizsardzības līmeņus, kas nepieciešami sabiedriskās politikas mērķiem.

Turklāt nodaļa neattiecas uz dalībvalstu regulējošām iestādēm vai pasākumiem, praksēm vai pieejām, ko tās pieņem.